

**Disputationvm De Censuris In Communi,
Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

1 Vtru[m] simpliciter lata priuet vsu ordinis, & iurisdictionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

DISPUTATIO XXVI,

De Suspensione ab officio, quid sit, & quos effectus habeat.

DE Ratione suspensionis in genere, vel simpliciter latae, nihil dicere necesse est, quia explicata suspensione ab officio, & a beneficio, cetera constant; harum autem rationes, declaratis earum effectibus, cognoscuntur: & ideo in hac & sequenti disputatione hoc praestabimus: breuiter enim id fieri potest, quoniam in his, quae de excommunicatione diximus, fere omnia, quae huc spectant, tractata sunt, eo quod excommunicatio maior (vt dixi) suspensionem ab officio, & beneficio quasi materialiter includit. Quoniam vero diximus suspensionem ab officio & totalem, & partialem esse, prius effectus totalis suspensionis declarabimus: postea de partiali facile dicemus.

SECTIO I.

Utrum Suspendio ab officio simpliciter lata priuaret omni vfu ordinis & iurisdictionis spiritualis.

DVAE Regulae generales videntur in hac materia certae. Prima est, Suspensionem hanc non priuare hominem ipso modo officio, a quo illum suspendit: neque tollere priuati illi sed vfu ei. De ipsam potestatem quasi radicalem, sed impedire tantum vsum eius. Hoc est constans apud omnes. Primo ex vi ipsius nominis suspensionis, quod non significat ablationem, seu destructionem, sed veluti detentionem. Secundo a simili ex suspensione a beneficio, quae non auferit beneficium ipsum, sed vsum eius, vt infra ostendemus: ergo idem cum proportionem est in suspensione ab officio. Tertiò inductione quadam: nam suspensio ab officio, quatenus ad ordinem spectat, non priuat ipso ordine, sed tantum vfu eius: quia nec priuat charactere ipso, vt secundum fidem certum est: nec perpetuo excludit clericum ab eo munere eo modo, quo per Ecclesiam deponi potest: imo de ratione suspensionis est, vt non includat positivam perpetuitatem. Quatenus vero hac suspensio tollit exercitium iurisdictionis, si talis iurisdicção coniuncta sit alicui dignitati, non tollit dignitatem ipsam: nam, licet Episcopus suspendatur, non priuat Episcopatu; & sic de aliis. Si vero talis iurisdicção, sit ex commissione, vel delegatione, vt in Vicario Episcopi, in Legato, vel legato Papae: in sacerdote, qui solum ex priuilegio, seu concessione habet iurisdictionem, in foro Poenitentiae, videtur res dubia. Nam, cum hi omnes ab officio suspenduntur, iurisdictione si bi concessa priuantur, ergo priuantur officio, cum tale officium in sola concessione iurisdictionis consistat. Nec videtur fieri satis dicendo, priuari vfu iurisdictionis: nam haec duo vix possunt in iurisdictione

Temp. ordin. in 6. Similiter inferiores clerici interdum, si sacerdotes sint, suspenduntur ab officio sacerdotali absolute, vt in cap. Sane 2. de Offic. Delegat. & capite secundo, eod. tit. in 6. interdum vero solum a celebratione Missae, aliquando vero solum a munere confitendi, & sic de aliis. Atque eodem modo fieri contingit in suspensione a iurisdictione, nam in Clementina 2. de Aetat. & qualitat. delinquens priuatur voce in Capitulo, quae ad iurisdictionem reuocatur: aliquando vero suspensio fertur tantum ad collationem beneficiorum cap. graue nimis de praebendis, & cap. vnico, Sede vacante in 6. & ita de aliis actibus. Item aliquando suspenditur quis simul ab vfu partiali iurisdictionis, & ordinis, vt in dict. cap. 2. de Translat. Episcop. a consecratione, & confirmatione Episcop. ex quibus, consecratio actus ordinis est, confirmatio iurisdictionis. Idem inuenire licet in suspensione a beneficio. Aliquando enim est totalis in sua specie, vt cum absolute fertur suspensio a beneficio, vel beneficiis: aliquando partialis, vt cum fertur suspensio tantum a quotidianis distributionibus, vel dimidia parte fructuum, &c. huiusmodi enim formulae seu modi ferendi hanc suspensionem frequentes sunt in iure, cap. Nihil, de Elect. cap. Generali, eod. tit. in 6. Clement. 2. de Aetate & qualitat. & aliis; quas omnes formas suspensionum in sequentibus explicabimus.

Ex hac ergo suspensionum varietate colligere in primis possumus, suspensiones totales ab officio, vel a beneficio in suis ordinibus maiores recte appellari; partiales tamen respectu earum posse minores vocari: & ita posset explicari distinctio data. Tamen quia inter partiales quaedam sunt, quae, licet respectu totalium sint minores, tamen simpliciter sunt magna & graues vt per se notum est, ideo hoc etiam sensu non placet prior distinctio; quia illo modo nulla est poena, quae non possit in maiorem, & minorem diuidi; &c. quae dicitur minor respectu vnus, erit maior respectu alterius. Vt ergo illa diuisio alicuius momenti sit, termini illi absolute, & non respectiue, tantum accipi debent, sicut accipiuntur in excommunicatione maiori, & minori.

Et ideo vterius considerare oportet non esse in iure censuram aliquam suspensionis habentem definitos effectus, & quasi certam essentiam, & definitionem intra cuius limites suspensio minor dicatur, & omnis alia maior sit, sicut contingit in excommunicatione maiori, & minori: Quapropter in hoc sensu fatendum est, diuisionem hanc non ita habere locum in suspensione, sicut in excommunicatione. Nihilominus tamen vterius considerari potest, in tota latitudine suspensionum partialium aliquas esse quae prudenti estimatione lenes poenae censeri debent, vel quia sunt de minimis functionibus, aut prouentibus, vel quia pro tempore breui imponuntur. Sicut olim excommunicatio minor non videbatur habuisse eam formam certam quam nunc habet: sed multiplices erant modi priuandi vfu sacramentorum, & tunc non poterat excommunicatio minor distinguí a maiore ex forma praescripta a iure, sed ex poenae grauitate, & lenitate, prudenti arbitrio: sic ergo nunc de suspensione dicere possumus. Estque non contemnenda regula, vt omnis suspensio, quae non nisi propter peccatum mortale ferri potest, maior dicatur; illa vero minor, ad quam incurrendam venialis culpa possit sufficere: quod enim dicitur illi duo gradus suspensionum, infra constabit: quod vero illis recte accommodentur illa nomina, maiori, & minori, ex terminis ipsis, & ex proportionem ad culpas videtur per se satis manifestum. In hoc ergo sensu potest diuisio admitti, quae ab aliquibus auctoribus tradita est, quamuis a nullo fuerit in hoc sensu declarata.

atione distingui, quia non priuatur vfu solum quoad debitum, alias, si de facto sic suspensus exerceret iurisdictionem, & factum teneret, licet male fieret, quod falsum est: priuatur ergo vfu quoad ipsum ius, id est, priuatur iure, & potestate vtendi iurisdictione: ergo priuatur iurisdictione ipsa, & consequenter etiam officio, quod solum in tali iurisdictione consistit.

Resoluit. Nihilominus respondetur etiam tunc non priuari aliquem officio propter solam suspensionem, sed vfu eius. Potestque hic non incommode applicari distinctio de iurisdictione in habitu, vel in actu qua Nauarrus & alij in materia de confessione vtuntur: Dicemusque, suspensionem hanc priuare iurisdictione in actu, non in habitu, officium autem hoc consistere in iurisdictione in habitu, & non tantum in actu, ac propterea suspensionem non priuare hominem tali officio, sed vfu eius. Declaratur, quia tale officium consistit in deputatione talis personae ad tale ministerium per potestatem superioris facta: hæc ergo deputatio integra manet, nec reuocatur statim, propterea quod talis persona suspendatur, sed manet impedita, ne exerceri possit, & ideo dicitur manere in habitu, quasi in radice, tolli vero in actu, sed quoad vsum. Confirmatur, quia ablata suspensione, idem officium perseuerat, & exerceri potest, absque noua concessione: ergo signum est prius non fuisse reuocatum, sed solum impeditum quoad vsum. Nec enim dici potest per absolutionem suspensionis iterum officium concedi, quia sepe potest a suspensione absolueri, qui non posset tale officium committere. Quæ ratio ad quodlibet officium Ecclesiasticum applicari potest. Imo in officiis etiam secularibus constat, licet suspendatur aliquis ab officio non statim illo priuati: suspensio ergo ab officio vi sua non priuat officio ipso.

Suspensio ab officio simpliciter lata, quem effectum habeat.

Conclusio. Secunda Regula est, Suspendio ab officio absolute prolata priuat omni vfu ordinis, & iurisdictionis, ac muneris Ecclesiastici, quantum persona capax est. Hanc vltimam particulam addo, quia, cū suspensio in priuatione morali consistat, non potest habere locum nisi in subiecto capaci: hoc enim est de ratione priuationis, & ideo nemo potest suspendi ab eo casu, cuius potestatem non habet; satis enim ille per se suspensus est, vel potius negatus tali vfu: ac propterea dicebamus supra censuram hanc clericorum propriam esse, quia illorum sunt propria Ecclesiastica officia, à quibus hæc censura suspendit. Sicut ergo laicus, quia officium Ecclesiasticum non habet, suspendi non potest; ita, si clericus ordinem habet & non iurisdictionem, quamvis simpliciter ab officio suspendatur, priuabitur vfu ordinis, non vero iurisdictionis, & à conuerso, si clericus solius primæ consue iurisdictionem habet Ecclesiasticam, & simpliciter ab officio suspendatur, priuabitur vfu iurisdictionis, non vero ordinis. Neque erit inconueniens, quod eadem censura suspensio in plures lata, in vno habeat plures effectus, etiam si fortasse eadem sit culpa, quia illud est per accidens ex parte subiecti, & ad iudicem pertinebit arbitrio suo in illo penam augere alio modo: quo ille sit capax, si expediens fuerit. Addi vero potest, ad id caliter saltem semper impedire hanc suspensionem vsum omnium ordinum; vt in sequentibus magis declarabimus.

Suadetur conclusio. D. X. hom. Innocent. Abbas. Regula ergo sic exposita communis est ex Dico Thoma quaestione vigesima prima. Additionum, articulo tertio, Innocentio, Abbate, & aliis capite, Cum dilectus, de Consuetudinibus, & Summis. Et

probat, quia suspensio ab officio, ex vi verborum non coarctatur ad aliquam officij Ecclesiastici partem: ergo comprehendit totum. Antecedens patet, quia verbum illud, *Ab officio*, indifferens est, & si eius adæquatum significatum sumatur vt totum quoddam integrale, illud constat ex variis potestatibus ad plures actus Ecclesiasticæ functionis, tanquam ex partibus: si vero sumatur vt totum vniuersale, comprehendit sub se per modum specierum varia officia ordinis, vel iurisdictionis. Atque hinc probatur consequentia: nam, qui absolute prohibet totum, prohibet omnes partes eius, & qui negat genus, negat omnes species eius: sed suspensio ab officio includit priuationem, vel prohibitionem executionis officij absolute sumpti per modum cuiusdam totius seu cuiusdam generis: ergo.

Vnde inferitur eum, qui ab executione officij suspensus est, si, durante suspensione, se ingesserit diuinis, irregularem fieri, ca. 1. de Sent. & re iudic. in 6. vbi ex discursu textus constat, per verba illa, *Ab executione officij*, principaliter ibi ferri suspensionem ab vfu iurisdictionis, & tamen ex subiuncta poena irregularitatis constat, etiam includi sub illis verbis suspensionem ab vfu ordinum: nam, vt infra dicemus, suspensus non incurrit irregularitatem, nisi quando suspensus ab ordine, diuina celebrat: quod etiam satis significant illa verba: *Si ingressus se diuinis*: quæ magis explicantur in cap. primo vers. *Caneant*, de Sentent. excommunic. in 6. vbi. *Si contigerit eos sic suspensos* (scilicet à diuinis officiis) *diuina officia ex quibus prius irregularitatem non effugient iuxta canonicas sanctiones*. Diuinis enim se ingerere in præsentia materia, non est diuina recipere: nam propter hanc causam non incurrit irregularitas, arg. cap. vlt. de Cler. excommunic. minist. & late dictum est supra de censuris in communi: est ergo diuina facere: at vero diuina facere potestatis ordinis est, ergo suspensio ab officio suspensionem à iurisdictione, & ordine comprehendit. Quod etiam insinuat in cap. 2. de Cleric. excommunic. minist.

Contra hanc vero assertionem sentit Glossa in cap. Audiuimus, 24. quaestione prima. Ait enim, per hæc verb. *suspensionis ab officio*, solum significari suspensionem ab ordine, non vero à iurisdictione, vel alia Ecclesiastica administratione, ita vt illa particula, *ab officio*, non simpliciter totum genus officij Ecclesiastici comprehendat, sed quasi per antonomasiam officium diuinum, quale est omne officium ordinis, significet. Huius autem opinionis illius particula, *ab officio*, nullum offert fundamentum, nec textum quo satis ostendat hunc esse modum loquendi, aut sensum in iure vfitatum, nam licet in dict. cap. 1. de Re iudicata in 6. supponatur, suspensum ab executione officij esse suspensum à diuinis officiis: non tamen inde colligi potest, esse à solis illis, neque ex alio textu id probari potest. Imo, cum illa suspensio feratur contra iudicem, qui contra conscientiam, & iustitiam in grauamen alterius partis aliquid in iudicio fecerit, manifestum videtur, vt poena culpæ respondeat, ac proportionata sit, illam suspensionem primo ac per se ferri de officio iudicandi: nam in eo, in quo quis deliquit, puniri maxime debet.

Alij etiam dixerunt per verbum, *Ab officio*: non suspendi aliquem à toto officio Ecclesiastico, sed ab aliqua parte eius, non tamen semper ab eadem determinate, quia vox id non admittit, sed ex subiecta materia legis, seu ex causa propter quam talis suspensio imponitur; ita vt pro diuersitate materie, vel cause diuersa sit determinatio, ex illo principio quod poena accommodatur culpæ. Vt verbigratia, in c. 2. de Solutionibus, prohibetur, ne quis audeat Ecclesiam sibi commissam alienis debitis grauare, vel

vel obligare, & subditur, Si quis contra præsumpseris, ab administratione temporalis, & spirituali, nouerit se suspensum, nam ex illa causa videtur illa suspensio solū esse ab administratione illius Ecclesiæ, quam quis grauauit, nam in illa administratione quis punitur, in qua deliquit: argumento Extrauag. Ambitiose, de Reb. Eccl. non alien. inter communes ibi: A regimine & administratione sua Ecclesiæ, vel Monasterii, cui præfuit in temporalibus, & spiritualibus, sit eo ipso suspensus. Sed hoc impugnat satis ex dict. c. primo de Sent. & re iudic. in 6. nam, iuxta prædictam expositionem, cum ibi fertur suspensio ab executione officij, limitanda esset ad officium iudicandi, & ad vsu iurisdictionis Ecclesiasticæ in foro cōtentioso: nam fertur in eos, qui tali iurisdictione in iudiciis male vtiuntur. At constat, vt supra notauimus, esse etiam ab ordine, ergo non est vera illa regula. Et ratio est, quia licet culpa versetur tantum circa vnā materiam, mereri potest pœnam generalem, & quæ plures materias complectatur. Nam per excommunicationem maiorem aliquis priuatur multis bonis, quāuis fortasse in vno tantum deliquerit. Immo sæpe materia suspensionis talis est, vt ex illa sumi non possit vlla determinatio, vt si quis propter adulterium, vel aliud simile crimen ab officio suspendatur: ergo quāuis propter prauum vsu alicuius officij suspensio feratur absolute ab officio, non sequitur determinari ad vsu illius officij.

Sunt tamen verba legis attente consideranda, vt intelligatur, an sententia, seu suspensio ita referatur ad facti narrationem, vt inde determinetur, vt si dicatur a tali officio, vel quid simile: sicut in illa Extrauagant. Ambitiose, dicitur, Sui Ecclesiæ, vel Monasterii cui præfuit, &c. Item est ponderandum, an addatur verbum limitans ex sua significatione ipsum officium, vt in dictis iuribus cum ponitur suspensio, ab administratione in spiritualibus, & temporalibus, plane fit limitatio, nec fit suspensio à toto officio, non enim ex vi illorum verborum suspenditur quis à celebratione Missæ, quæ non solet dici administratione, sed suspenditur ab his, quæ iurisdictionem, aut quasi iurisdictionem, seu ius aliquid administrandi requirunt. Quando autem omnibus verbis recte perpenſis, nulla fit expressa determinatio, sed simpliciter ab officio fit suspensio: Tūc totalis est tam ab omni ordine, quam ab omni iurisdictione, & Ecclesiastica administratione. Addendum vero hic est, hanc suspensionem ab officio, licet non priuet officio iam obtento vt dixi, impedire tamen, ne aliud simile suscipi possit. Argum. cap. vltim. de Cler. excomm. minist. & omnium, quæ de simili effectu excommunicationis diximus: nam quoad eandem est ratio de suspensione ex sententia omnium & ex iuribus ibi citatis, quod in sequentibus amplius exponemus.

Ad qua loca extendatur suspensio ab officio simpliciter lata.

Atque hinc colligitur quod diximus de suspensione ab officio respectu partium eius intelligendum pari modo esse, & propter eandem rationem respectu circumstantiarum eius, præsertim loci & temporis, quæ in his rebus moralibus maxime considerantur. Itaque, si suspensio ab officio fertur absque loci determinatione, vniuersaliter pro quolibet loco ferri intelligenda est: sicut enim excommunicatus in vno loco, est excommunicatus vbiq; ita suspensus in vno loco, si simpliciter suspensus sit, vbiq; erit suspensus. Cum enim dicitur, in vno loco, (vt illa communis locutio semel explicatur) non est intelligendum obiectiue sed effectiue,

id est, ab Episcopo, seu prælato vnius loci, tamen censura, non respicit illum tantum locū, sed quemlibet, & sic dicemus obiectiue respicere omnem locum, vt recte docuit Gloss. in cap. Pastoralis, §. Verum, Gloss. verb. Subtrahuntur, de Appellat. & ibi Abbas num. 20. & Decius num. 9. Et probatur, quia certum videtur posse prælatum, seu Episcopum subditum suspendere nealicubi celebret, vel confessiones audiat, &c. ergo si absolute suspendit ab officio, & nullam loci limitationem adhibet, vbiq; suspendere censetur, quia verba simpliciter prolata hoc præ se ferunt: & nonnulla est ratio adhibendi determinationem ad hunc locum, potius quam ad alium. Antecedens patet, tum à simili de excommunicatione, tum etiam, quia potest tale esse delictum vt mereatur totam hanc suspensionem, & prohibitionem, tum præterea, quia potest quis esse indignus tali administratione pro quolibet loco, vel quia est ineptus, vel infamis aut iniustus: ergo ad bonum Ecclesiæ regimen necessarium est, vt possint prælati simpliciter, & pro omni loco huiusmodi homines suspendere. Dices, Nullus, qui limitatam iurisdictionem habet, potest extra illam operari, c. 2. de Constitutionib. in 6. Respondetur, directe, & per communem legem, vel statutum, non operari quempiā extra territorium suum, de qua re sermo est in dicto cap. 2. & eodem sensu dicitur in l. 2. de iurisdictione omni. iudic. extra territorium ius dicendi impune non pareri: Tamen per particularia præcepta, quæ immediate respiciunt personas, bene potest aliquis præcipiendo, aut iudicando intra territorium, obiectiue, & mediate se extendere extra illud, imponendo suo subdito præceptum, quod teneatur implere, etiam si extra territorium vagetur, vt in superioribus, tractando de censuris in communi, declarauimus: vel etiam imponendo pœnam, quæ ipsi quasi inhæreat, & illam secum ferat, quocunque tendat, sicut de excommunicatione diximus, & de depositione dicitur in ca. Si quis presbyter. 7. q. 1.

Quidam vero hanc regulam limitant ad illam suspensionem, quæ est ab vsu ordinum, quia, cum hic vsus per se non respiciat hunc vel illum locum, ne ab illo pendeat, qui simpliciter ab ordine suspenditur, sine dubio vbiq; suspensus est. Secus tamen existimant in Suspensione, quæ est ab aliis officiis, vel ministris Ecclesiasticis, quæ vsu ordinum non requirunt, vt est vsus iurisdictionis fori cōtentiosi, electio, & similia: nam in his quāuis Episcopus simpliciter suspendat subditum ab officio, non putant posse illum prohibere, quominus in alio Episcopatu possit esse iudex, seu Vicarius Episcopi, v. g. aut ne possit eligere, aut habere officium Custodis, aut aliam similem administrationem rerum Ecclesiæ, quia hæc videtur respicere commodum, aut utilitatem talis loci, aut territorij: ideoque prohiberi quidem possunt à particulari Episcopo intra suum territorium; non vero extra illud. Sed hoc in primis non procedit in vniuersali Episcopo, seu Pontifice Summo, quia iurisdictionem habet in vniuersa Ecclesia, & eius commodum directe, ac per se respicit: ideoque in suspensionibus iuris communis, quæ Papales sunt, & in omnibus aliis, quæ à Summo Pontifice quacunque ratione feruntur, absolute & sine limitatione procedit regula posita. In his vero, quæ feruntur ab aliis Episcopis, dicta sententia probabilis est.

Tamen, quia hæc censuræ non sunt considerandæ, vt puræ prohibitiones, seu præcepta imposita à priuatis Episcopis, sed vt inhabilitates, ab Ecclesia institutæ; ideo probabilius existimo, à quocunque imponatur suspensio ab officio simpliciter prolata, habere eandem vim quoad loci vniuersalitatem. Quia est censura eiusdem rationis, & licet applicetur per potestatem, & iurisdictionem particularem, tamen obligat, & suspendit ex vi institutionis sue, quæ

Per particularia præcepta potest Prælati extra territorium obligare non per statuta. Cap. 2. de Const. exponitur.

Quorundam limitatio posita conclusionis.

Limitatio non procedit in vniuersali Episcopo, seu Pontifice Summo, quia iurisdictionem habet in vniuersa Ecclesia, & eius commodum directe, ac per se respicit: ideoque in suspensionibus iuris communis, quæ Papales sunt, & in omnibus aliis, quæ à Summo Pontifice quacunque ratione feruntur, absolute & sine limitatione procedit regula posita. In his vero, quæ feruntur ab aliis Episcopis, dicta sententia probabilis est.

Limitatio data etiam in suspensionibus Episcopis, si reuocatur.

Suspensio
determina
ta ad locum
pro illo tan
tum ligat.

Sic suspensus
potest in a
lio loci simi.
le officium
accipere.

13
Conclusio.

Innocent.

Abbas.
Gloss.

Limitatur
primò con-
clusio.

Limitation
Secundo

Ratio con-
clufionis.

Obiectia.

Solutio;

14
Suspenſio
pro certis
pore laici
elapſo anſu
tur abſque
abſolut.

Secus vero est si ad certum tempus feratur, ut sepe fit: tunc enim finito termino designato, per se de iure suspensio, quia poena non excedit voluntatem imponentis: & quia ad hunc effectum ponitur iussu determinatis, cuius varia exempla congerit Gloss. in Clement. *Cupientes*, verb. *Suspensio*, de Penis. Dubitant tamen Doctores, an tunc cesset suspensio ipso facto, vel necessaria sit noua iudicis, vel habetis potestatem absolutio. Quæ questio pertinebat ad disputationem de absolutioe, sed quia apud me nullam difficultatē habet, ideo breuiter dico, tunc nullam esse necessariam abolitionem, sed ipso facto lapsa tempore cessare, ut docuit Gloss. in c. *Sancto*, de Sent. excom. & in Clement. prima de Decimis, verb. *Dones*: Innocentius, & Abbas in c. *Cum bone*, de Aetate & qualitat. quia hæc non est proprie censura, ut propterea per abolitionem necessario tollenda sit, sed est poena pura, quæ non transgreditur fines lege præscriptos.

Est autem aduertendum interdum ferri suspensionem non ad tempus omnino certum, neque etiā absolutē & simpliciter, sed sub conditione, id est, donec talis conditio impleatur, quæ quidem conditio interdum posita est; in voluntate ipsius ferri suspensæ: quod maxime seruatur in ea suspensione, quæ per modum censuræ fertur pro contumacia, & cum aliquo ordine ad futurum actum, scilicet cum quis suspenditur donec satisfaciatur, vel restituatur vel contumacia recedat: Et tunc certum est suspensionem durare quamdiu conditio non expleatur, quia hæc est intentio legis, vt ex eius verbis constat, & alioqui est iusta & efficax. Secundo etiam certum est, impletæ conditione, statim suspensionem esse auferendam, quia hæc est intentio legis, quæ in hoc etiam est iusta: quia illa pœna medicinalis est, & ideo qui recessit à contumacia iam non est dignus illa. Superæd vero questio an vt tollatur necessaria fit absolutio, & quomodo & quomodo danda fit, quæ infra in propria disputatione tradetur. Oportet autem aduertere hæc conditionem interdum subintelligi, licet non ponatur explicite, scilicet quoties ex materia & fine legis constat non ferri tantum pro delicto commisso, sed vt à contumacia recedatur, atque adeo per modum censuræ: & tunc eandem esse rationem, ac si conditio esset explicite posita, quia etiam est medicinalis. Atq; ita sentit Sylu. verb. *Suspensio*, nu. 4. Innoc. cap. 1. de Excessib. Prælat. Abb. cap. Reprehensibilis, de Appellat.

Potest præterea conditio apponi ex voluntate fe-
rentis pendens vt *donec aliud dispoſuero*, vel quid ſi-
mile, De ſuſpenſi-
16

*Suspensio ab officio simpliciter lata quantum
duret.*

Eodem modo iudicandum est de circumstantia temporis, seu de duratione suspensionis. Nam, si suspensio proferatur absque temporis limitatione, semper durat : donec auferatur ab habente potestatem. Ita docent communiter Doctores. Innocent. in cap. *Cum bonis*, de Aetate. & qualitate. c. *Ad hoc* de appellatione, num. 4. capit. *Ex litteris* de Constitutione, vbi etiam Abbas & ibidem Glossa in capit. *Si euenti*, de Constitutione. Qui autem loquuntur de suspensione lata per sententiam hominis, est autem eadem ratio de lata à iure, quamuis raro ita feratur. Adhuc autem duas limitationes. Vna est, sententia sit definitiua, quia tota causa determinatur, quia interlocutoria non censetur sufficiens, eo quod tam grauis poena non debeat tam facile imponi : tunc ergo tacita censetur inesse conditio à iudice subintellecta, *Vique ad beneplacitum meum*, durabitque ad summum quamdiu Iudex in suo officio durauerit, nisi ante illam abtulerit argument. i. vbi. de Po-

SECTIO II.

Quale peccatum sit violare suspensionem ab officio, quantumque talis actio valeat.

P Rincipio certum est graviter peccare eum, qui dum suspensus est ab officio, aliquid officii Ecclesiastici exercet. Probat, quia est in uniuersum prohibitus, vtoftenfum est: est autem hæc promissio de re graui ex suo genere, vt constat: ergo ex suo genere transgressio Ecclesiastici præcepti peccatum est mortiferum. Et confirmatur, nam propter hanc causam communicatio in sacris est ex suo genere peccatum mortale in excommunicato, quia materia illa grauis est, à qua excommunicatus est prohibitus, & suspensus per censuram Ecclesiasticam. Eadem autem ratio est in præfenti, nam vsus Ecclesiastici muneris sacrum quid est: & per hanc censuram grauius interdicitur: ergo. Atque hoc modo potest hæc veritas confirmari ex c. Sacris, de iis, quæ vi & per argumentum à fortiori ex c. vlt. de Cler. exc. minist. Item confirmatur ex graui pœna, quæ in iure pro hac transgressione imponitur, de qua statim dicemus. Aduerto tamen hoc non procedere de officio canonico priuatim recitando, nam hoc est merum onus, non honor, & illud non tollitur per pœnam, sicut in simili diximus de excommunicatione: est enim hic eadẽ ratio: vt notauit Gloss. vlt. in c. Presbyterum, 28. d. Sylu. verb. Irregularitas, n. 15. A bb. in c. 2. de Cler. excom. minist. Deci. in c. Apostolica de exception.

Conclusio.

Per suspensio non tollitur obligatio recitandi priuatim officium canonicum.

Gloss. Sylu. Deci. Abbas.

Acta à suspensio valide sunt.

S Tatim vero inquiri poterat, an acta ab huiusmodi sic suspensio valida sint. Sed hæc dubitatio eodem modo expedienda est, quo similem de excommunicatione resoluimus. Aut enim quæ à suspensio aguntur, sunt actus solius ordinis, qui ad suum valorem iurisdictionem non requirunt, aut sunt actus potestatis iurisdictionis, sub qua (vt hoc semel admoncam) comprehenditur potestas eligendi, & similes, siue in rigore iurisdictionem includant, siue aliquod æquiuale ius ab hominibus concessum, & auferibile. Actus igitur ordinis validi sunt (excepta absolutione sacramentali, quæ ex iurisdictione pendet) quia Ecclesia non potest impedire valorem horum actuum, si debita materia & forma à ministro habente potestatem ordinis vera intentione applicantur, vt sæpe in superioribus ostensum est. At vero, si actus sunt tales, vt iurisdictionem postulet, per se loquendo, inuvalidi sunt, quia suspensus priuatus est actuali iurisdictione, vt supra declaratum est, & iura, quæ supra attulimus ad hoc probandum de excommunicatione: expressius de suspensione loquuntur. Dixi autem, per se loquendo, propter regulam sæpe traditam, quod si suspensus sit occultus, & ab Ecclesia communiter toleretur in publico ministerio seu officio, acta eius valent, quia Ecclesia supplet defectum propter commune bonum. Vbi etiam aduertere oportet Extrauag. Aduertenda, in hac etiam censura locum habere: nam & generaliter dicit ratione alicuius sententia, aut censuræ Ecclesiasticæ: & specialiter addit, aut suspensionis; aut prohibitionis à iure aut ab homine generaliter promulgatæ. Quapropter, si suspensus non est specialiter denunciatus, quamuis quoad se prohibitus sit, ne in officio suo ministret & ideo peccet, si id faciat per se, aut ex se; tam quoad alios non est priuatus iurisdictione: sicut de excommunicato supra dixi. Item, quia alii possunt ab huiusmodi suspensio non denunciato hos actus postulare v.g. absolutionem sacramentalem, vel absolutionem ab excommunicatione, vel aliquid simile per-

Actus ordinis à suspensio facti validi sunt.

Actus iurisdictionis sunt inuvalidi.

Nisi suspensio sit occultus.

Aut non denunciatus.

mile, iuxta c. Literas, & c. Dilectus, de Tempor. ordin. A
c. Nihil, de elect. c. Tam literis, de Testibus. Tunc ergo etiam est certum durare illam suspensionem, quamdiu conditio non impletur, illa autem impleta, cessare, quia ad hoc etiam habet efficaciam lex, & hoc intendit, vt ex eius verbis constat. Obseruandum autem erit, quando suspensio hoc modo imponitur, non ferri per modum censuræ ad contumaciam cohibendam, quia, quantumvis aliquis à contumacia recedat, vel satisfaciatur, suspensus manebit, quamdiu superior sententiam non reuocauerit: neque obligabitur ex vi legis, & iustitiæ talem pœnam tollere propter respicientiam alterius; quia lex sub prædicta forma lata ad hoc non obligat, sed potius constituit in superioris arbitrio differre suspensionis reuocationem, quamdiu ad commune bonum, vel aliorum exemplum expedire iudicauerit. Quod fit, vt talis suspensio tunc magis feratur per modum puræ pœnæ pro peccato commisso: & idcirco non indigeat alia absolutione præter declarationem beneplaciti, vel reuocationem talis pœnæ ab ipso iudice, seu superiori factam.

Hic vero dubitant Iuristæ, quid dicendum sit, si contingat iudicem mori prius, quam circa talẽ conditionem quidquam declare: Constituiturque delictum inter illas duas conditiones, vsque ad beneplacitum, vel vsque ad reuocationem. Nam prior non requirit actum contrarium, sed solum perseverantiam in priori voluntate; ita vt moraliter durare censeatur. Posterior vero requirit actum contrarium: nam hoc significat reuocationis, nomen. Ex qua differentia inferunt, quando conditio est modi posterioris tunc non impleri, nec cessare suspensionem propter mortem suspendentis: sed necessarium esse, vt per successorem eius, vel per superiorem fiat reuocatio arg. c. vlt. de Præcar. Et ratio est, quia conditio illa postulabat reuocationem, quæ facta non fuit, nec voluntas contraria intercessit: ergo non fuit impleta conditio: ergo nec finita suspensio. Postea autem successor illam auferre, quia eandem iurisdictionem habet, & moraliter non censetur differre ab antecessore. Is etiam qui superiorem iurisdictionem habet, potest quidquid inferior, & aliquid amplius iuxta superius dicta de absolutione à censura. De qua re videri possunt Felin. in c. 1. de iudic. n. 7. & Iason. in l. Centesimis, §. vlt. de verb. oblig. Prior vero conditio de beneplacito voluntatis, cum non requirit actum contrarium, sed solum cessationem, per mortem impleri censetur: Oportet autem adhibere distinctionem, qua vsus est Pontif. in cap. Si gratiosè, de Rescript. in 6. autem in tali conditione fit sermo de beneplacito personæ, vt si dicatur, vsque ad beneplacitum Petri, vel vsque ad beneplacitum meum, vel nostræ voluntatis: aut conditio fuit, vsque ad beneplacitum Sedis Apostolicæ. v.g. aut Pontificis Romani, & sic de aliis. Quando fit prior modo impletur conditio per mortem personæ, vt in eodem textu dicitur: quia cum persona extinguitur omnis voluntas eius & consequenter cessat beneplacitum, quod solum fuisse in prædicta conditione postulat, vt sumitur etiam ex l. 4. ff. Locati. At vero, quando de beneplacito Sedis mentio facta est, non impletur conditio, nec cessat suspensio propter mortem personæ suspendentis, vt ex eod. text. à paritate rationis sumitur. Est autem ratio, quia Sedes non extinguitur cum persona, sed quasi in continua successione eadẽ semper permanet. Quando autem in conditione appositæ vel in quocunque rescripto fit mentio loci, seu Sedis, & non tantum personæ, negotium totum refertur ad Sedem ipsam: & ab ea pendere videtur, & non à sola persona, vt habetur in c. Quoniam Abbas, de Offic. Deleg. De qua doctrina videri possunt Abbas; & alij Doctores in citatis textibus, & Felinus in cap. Ex literis, de Constitutionibus, c. 1. situr: Fr. Suarez tom. 5.

17. Quod si iudex ante mortem quidquam de conditione declarat, non tenetur.

Tul.

Discrimen inter conditionem vsque ad beneplacitum personæ, & vsque ad beneplacitum Sedis.

Ab.

Felin.